

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för svenska språket

1GN355 Svenska II för undervisning i förskoleklass och årskurs 1–3/verksamhetsintegrerad profil, 15 högskolepoäng

Swedish II for Teaching in Primary Teacher Programme with a Specialisation in Pre-school and Years 1–3/Teaching Practice, 15 credits

Huvudområde

Svenska språket

Ämnesgrupp

Svenska/nordiska språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2022-09-08.

Reviderad 2024-11-21. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2025.

Förkunskaper

Perspektiv på läraruppdraget och skolan i samhället – inriktning förskoleklass och årskurs 1–3/VI-profil (1GN431)

Didaktik och läroplansteori-inriktning förskoleklass och årskurs 1–6/VI-profil (1GN420)

Svenska I för undervisning i förskoleklass och årskurs 1–3/verksamhetsintegrerad profil (1GN252)

Mål

Övergripande mål

Denna kurs breddar och fördjupar kunskapsstoffet från kursen 1GN251, Svenska I för undervisning i förskoleklass och årskurs 1–3, 15 högskolepoäng, genom att de studerande ska uppfylla fler mål om ämnesdidaktisk inklusive metodisk kompetens och ämneskompetens som krävs för undervisning i ämnet svenska; de studerande ska vara väl rustade att undervisa i ämnet svenska i förskoleklass och årskurs 1–3 i grundskolan. Efter avslutad kurs ska de studerande kunna:

- utforma, genomföra och följa upp undervisning som inkluderar alla elever i svenska i årskurs 2 och 3 i relation till rådande styrdokument,
- kritiskt granska undervisning i svenska med stöd av aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- arbeta systematiskt med en vetenskaplig uppgift som inkluderar inläsning i ett område, analys av material och rapportskrivande.

Moment 1: Läs- och skrivutvecklande undervisning, 9 hp

Efter avslutat moment ska de studerande kunna:

- redogöra för olika metoder, arbetssätt och digitala verktyg som stimulerar barns läs- och skrivutveckling,
- självständigt och tillsammans med andra planera läs- och skrivutvecklande undervisning såväl med som utan digitala verktyg,
- genomföra språk- och kunskapsutvecklande undervisning enligt den pedagogiska modellen cykeln för undervisning och lärande,
- redogöra för olika typer av klassrumssamtal i en- och flerspråkiga klassrum,
- redogöra för teoretiska och didaktiska perspektiv på skönlitteratur och film för barn och unga,
- diskutera och utvärdera skönlitteraturens och filmens roll som läromedel i svenska och i andra ämnen.

Moment 2: Språklig struktur, 2 hp

Efter avslutat moment ska de studerande kunna:

- redogöra för språklig struktur i satser ur ett funktionellt perspektiv,
- identifiera språkliga strukturer och funktioner i texttyper och genrer som eleverna kommer i kontakt med,
- analysera elevtexter utifrån såväl funktion som språkriktighet mot rådande styrdokument gällande mål för årskurs 3.

Moment 3: Bedömning av elevers läs- och skrivutveckling, 2 hp

Efter avslutat moment ska de studerande kunna:

- dokumentera och bedöma elevers läs- och skrivutveckling i årskurs 2–3,
- utforma formativ återkoppling till elever om deras läs- och skrivutveckling.

Moment 4: Vetenskaplig arbetsprocess, 2 hp

Efter avslutat moment ska de studerande kunna:

- uppvisa utvecklad egen läsförmåga och textkompetens,
- genomföra en textanalys,
- strukturera tankar och innehåll i en skriven rapport med funktionellt språkbruk i akademisk form.

Innehåll

Kursen belyser ämnesteori ur ett didaktiskt perspektiv där aktuell läroplan för grundskolan ligger till grund för det innehåll som behandlas, men kursen innehåller också ett moment som särskilt ska utveckla de studerandes vetenskapliga kompetens.

Professionell progression

Kursen ger via den verksamhetsintegrerade profilen möjlighet att kontinuerligt koppla teoretiska studier till skolverksamheten. Under VI-dagarna ska de studerande planera och genomföra undervisning men också utvärdera den genom att observera och intervjua lärare och elever. De studerande ska ges möjlighet att reflektera över svenskämnets ämnesdidaktik och metodik liksom att bredda och fördjupa sin förmåga till yrkesmässig handlingsberedskap.

Vetenskaplig progression

I kursen ska de studerande läsa och förstå innehållet i vetenskapliga artiklar inom ämnesdisciplinen svenska med didaktisk inriktning och svenska som andraspråk samt analysera elevnära texter och redovisa analysen i en rapport i akademisk form med ett funktionellt språkbruk.

Progression avseende globala värden

I kursen ska de studerande konkretisera det interkulturella perspektivet genom att relatera ämnesdidaktik till flerspråkiga och mångkulturella miljöer.

Moment 1: Läs- och skrivutvecklande undervisning, 9 hp

I momentet behandlas språkliga och litterära perspektiv på läs- och skrivutvecklande undervisning för elever med svenska som förstaspråk eller andraspråk utifrån ett helhetsperspektiv på svenskämnet. I kursen analyseras ett urval av såväl sakprosa som skönlitterära texter och filmer för barn. Texterna väljs så att de belyser skillnader mellan olika medier, genrer och idéinnehåll samt kombinerar ord och bild såväl i som utanför digitala miljöer för barn. Med stöd av ämnesdidaktiska teorier och metoder tränas de studerande i att planera och genomföra undervisning enligt cykeln för undervisning och lärande och grundskolans styrdokument. I momentet diskuteras olika typer av klassrumssamtal som kan användas i språk- och kunskapsutvecklande undervisning.

Moment 2: Språklig struktur, 2 hp

I momentet studeras språkliga strukturer i berättande, beskrivande, förklarande och instruerande modelltexter samt i elevtexter i dessa genrer med stöd av systemisk-funktionell grammatik och i jämförelse med grundläggande skrivregler.

Moment 3: Bedömning av elevers läs- och skrivutveckling, 2 hp

Momentet innebär att de studerande tränas i att använda bedömningsstöd för att identifiera såväl elever i behov av stöd som elever i behov av utmaningar liksom i att ge anpassad formativ återkoppling som bygger på systematisk bedömning.

Moment 4: Vetenskaplig arbetsprocess, 2 hp

I momentet introduceras ett vetenskapligt arbetssätt genom läsning av vetenskapliga texter, analyser av elevnära texter och skrivande av en rapport med ett funktionellt språkbruk i akademisk form.

Undervisningsformer

Undervisning ges både digitalt och på campus i form av föreläsningar, seminarier, obligatoriska metodikpass, processkrivande och verksamhetsintegrerade delar.

Examinator kan i undantagsfall besluta om ersättningsuppgift för obligatoriska moment.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

För betyget Väl godkänd ska minst 7 hp av kursens provmoment vara väl godkända. Betygskriterier för Väl godkänd på kursens ingående provmoment meddelas skriftligen vid kursstart.

Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov samt genom metodikpass och muntliga redovisningar, där redovisning till vissa delar genomförs med stöd av digitala verktyg.

- Moment 1 examineras genom två skriftliga inlämningsuppgifter i rapportform på vardera 3 hp (U–VG) samt med två muntliga redovisningar av VI-uppgifter på 1 hp respektive 2 hp (U–G).
- Moment 2 examineras genom skriftlig salstentamen, 2 hp (U–VG).
- Moment 3 examineras genom bedömning av och återkoppling på elevers läs- och skrivutveckling, 2 hp (U–G). Bedömningarna och återkopplingarna genomförs under två praktiska metodikpass.
- Moment 4 examineras genom skriftlig rapport i akademisk form, 2 hp (U–VG).

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1GN006 15 hp, 1GN232 15 hp, 1GN255 15 hp och 1GN256 15 hp

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den studerande.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Moment 1: Läs- och skrivutvecklande undervisning

Geijerstam, Å.A., Liberg, C., Engblom, C., Folkeryd, J.W., Rasmusson, M., Westman, M., Norrman, K. & Björk, O. (2024). *Skrivande i tidiga skolår*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups. ISBN 9789151109664. s. 13–101 (samtliga 88 sidor), samt 5–10 sidor i urval från s. 104–199.

Langer, Judith A. 2017. *Litterära föreställningsvärldar*. Andra upplagan. Göteborg: Daidalos. 117 sidor. ISBN: 978-91-7173-514-0.

Liberg, Caroline & Smidt, Jon (red.). 2019 eller senare. *Att bli lärare i svenska*. Stockholm: Liber. 206 sidor. I urval 117 sidor: s. 15–74, 89–132, 143–158. ISBN 9789147129737.

Nordberg, Olle. 2020. *Litteraturdidaktik*. 237 sidor. Stockholm: Liber. ISBN: 978-91-47-14082-4.

Pettersson, Karin. 2021. *Språk- och kunskapsutvecklande undervisning F–3: genrepedagogik, ASL och digitala resurser*. Tredje upplagan. Lund: Studentlitteratur. 260 sidor. ISBN 9789144131863

Sandström, Fredrik (2023). *Undervisa med skönlitteratur. 99 aktiviteter*. Första upplagan [Stockholm]: Liber AB. 143 s. ISBN: 9789147145881

Svensson, Gudrun. 2018. *Greppa flerspråkigheten: en resurs i lärande och undervisning*. Stockholm: Skolverket. 158 sidor. I urval: s 7–100. (Finns tillgänglig via kursens digitala lärplattform).

Läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet. Se www.skolverket.se.

Skönlitteratur:

Boglund, Ann (red.) 2021. *En bro av poesi*. Stockholm: En bok för alla.

Johansson, Elin och Ellen Svedjedal. 2021. *Ett rum till Lisen*. Stockholm: Rabén & Sjögren.

Kuick, Katarina. 2023. *Läs: boken för dig som vill börja läsa*. Stockholm: Rabén & Sjögren.

Lagercrantz, Rose. 2010. *Mitt lyckliga liv*. Stockholm: BonnierCarlsen.

Lindgren, Barbro. 1969 och senare utgåvor. *Loranga Masarin och Dartanjang*. Stockholm: Rabén & Sjögren.

Ohlsson, Sara. 2019. *Frallan har en hemlighet*. Stockholm: Lilla Piratförlaget.

Sparring, Anders: 2021. *Familjen Knyckertz och gipskattens förbannelse*. Stockholm: Natur & Kultur.

Stark, Ulf. 2015. *En liten bok om kärlek*. Stockholm: Lilla Piratförlaget.

Moment 2: Språklig struktur

Bergh Nestlog, Ewa & Danielsson, Kristina. 2020. *Textkapande i grundskolan: utveckla funktionella skrivpraktiker*. Första upplagan. Lund: Studentlitteratur. 179 sidor. I urval 15 sidor: s. 92–106. ISBN: 9789144122021. Pdf-fil tillhandahålls via lärplattformen MyMoodle.

Liberg, Caroline & Smidt, Jon (red.). 2019 eller senare. *Att bli lärare i svenska*. Stockholm: Liber. 206 sidor. I urval 12 sidor: s 103–114. ISBN: 9789147129737.

Lindgren, Maria. 2022. ”Samtal om grammatik. Att konkretisera språkliga strukturer för barn”. I HumaNetten 48, våren 2022. ISSN: 1403-2279. Tillgänglig på internet: <https://open.lnu.se/index.php/hn/index>

Moment 3: Bedömning av elevers läs- och skrivutveckling

Liberg, Caroline & Smidt, Jon (red.). 2019 eller senare. *Att bli lärare i svenska*. Stockholm: Liber. 206 sidor. I urval 12 sidor: s 173–184. ISBN 9789147129737.

Nationellt bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling. Läses enligt lärares anvisningar. Tillgängligt på internet: <https://www.skolverket.se/bedomningsstod-och-kartlaggningsmaterial#/112/gr-sv-112-akF3-5>

Moment 4: Vetenskaplig arbetsprocess

En liten guide till akademiskt skrivande. Kalmar och Växjö: Linnéuniversitet. Hämtas på https://issuu.com/linnaeusuniversity/docs/guideakademisktskrivande_web

Refero – en antiplagieringsguide. Kalmar och Växjö: Linnéuniversitetet. Hämtas på <https://refero.lnu.se/>

Vetenskapliga artiklar tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare, ca 100 s.

Referenslitteratur

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna. 2016 eller senare. *Akademiskt läsande och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. 202 sidor. ISBN (2016): 9789144092546.

Karlsson, Ola (red.). 2017 eller senare. *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber. 308 sidor. ISBN (2017): 9789147111497.